

Číslo spisu:
Číslo jednací:

Důvěrné!

Jméno, příjmení: **Lubomír K.**
Datum narození: 2005
Bydliště:
Datum vyšetření: 2011

Vyšetření proběhlo na základě žádosti zákonného zástupce z důvodu identifikace nadání.

ZPRÁVA

Výchozí situace:

OA – perinatální anamnéza a ranný psychosomatický vývoj bez nápadností, včetně vývoje řečového. Později v průběhu předškolního období patrné mírné problémy ve výslovnosti /zejm. nesprávná výslovnost vibrant/, jinak však nebyly v řečové oblasti patrné ani výraznější známky akcelerace, ani projevy oslabení. Urychlení mentálního vývoje je u chlapce patrné zejm. v oblasti logického a (před)matematického myšlení – Luboše dlouhodobě ve zvýšené míře zajímají čísla, symboly atd., bez cílené výuky si odvodil postupy základních početních operací. Dále jej velmi zajímají některá technická témata a rovněž elementární „encyklopedické“ znalosti (např. cizí státy a jejich vlajky apod.). Projevy časného čtenářství se naproti tomu neobjevují, zběžně zná cca 8-10 písmen, o tuto oblast ani dosud neprojevoval zvýšený zájem.

SCH – docházka do MŠ od 5 let věku, pro plnění PŠD je zapsán v ZŠ YYYY v PYYY, ve šk. roce 2011/2012 bude žákem **1. ročníku**. V MŠ je dobře adaptován, nemá výraznější problémy v začlenění do kolektivu, povahově je nicméně spíše samotář.

Z vyšetření: Kontakt navazuje snadno, je vstřícný, komunikativní, pozitivně vyladěný. Na zadaných úkolech velmi dobře spolupracuje, je aktivní, projevuje vytrvalost při řešení obtížných položek. Dokáže se velmi intenzivně a dlouhodobě soustředit, výkyvy pozornosti se vyskytují pouze sporadicky, poměrně častý je naproti tomu mírný pohybový neklid. Aktuální úroveň rozumových schopností se globálně nachází na hranici pásma mírného a vysokého nadprůměru. Na výrazně nadprůměrné úrovni je rozvinuta zejm. schopnost *kvantitativně-logického /matematického/ myšlení*, pokročilých výsledků dosahuje rovněž v úlohách zaměřených na *mnestické /paměťové/ schopnosti* (týká se jak dlouhodobé asociační paměťové vstřípivosti, tak krátkodobé pracovní paměti) a na *prostorový faktor*. *Verbální schopnosti* (tj. celkový rozsah slovní zásoby, chápání logických vztahů mezi slovy a pojmy apod.) jsou mírně pokročilé /mírně nadprůměrné/, obdobně dosahuje mírně pokročilých výsledků rovněž v činnostech vyžadujících *zpracování komplexních zvukových podnětů*. *Rychlost zpracování informací /osobní tempo/* je průměrná.

Řeč je přiměřeně rozvinutá po obsahové stránce, přetrvávají drobné formální nedostatky /především ve výslovnosti vibrant, tj. hlásky „r“, „ř“/. Diskriminace následkové hlásky ve slově je již navozena, bezchybně zvládá i obtížnější slova (např. se souhláskovými shluky na počátku). Adekvátně je též rozvinuta schopnost sluchové diferenciace, dokáže bez potíží správně odlišit identické slabiky od slabik lišících se délkou, tvrdostí, znělostí, pořadím či přítomností hlásek.

Grafomotorika: úchop psacího náčiní je často nesprávný /zapojení více prstů, než je nutné, protlačení ukazováku/, vedení tahů je často nejisté a neplynulé. Po obsahové stránce je grafomotorický projev přiměřeně vyspělý, z formálního hlediska má dosud problémy s provedením složitějších pohybů a tahů /např. smyčky, ostré úhly, pravidelné oblouky aj./

Zraková percepce: výskyt reverzních tendencí ve vnímání identických a symetricky odlišných tvarů je celkově nízký, jedná se o průměrnou připravenost pro zahájení výuky čtení. Správně rozeznává všechny cifry a některá velká písmena.

Matematické představy a znalosti jsou vzhledem k věku velice vyspělé, plně či alespoň částečně se orientuje zhruba v číselném rozsahu 1-1000. Navozeno je sčítání a odčítání v první stovce – často ovšem pouze rámcově, s nutností názoru /počítání na prstech/ a prodlouženého času. Při těchto operacích zvládá správně přechod přes desítky, poziční význam číslice v čísle plně chápe u čísel dvoj- a trojčiferných. Násobení a dělení formálně neovládá, v konkrétních případech /zejm. v první desítce/ si nicméně často dokáže správný výsledek nepřímo odvodit.

Závěr: *Nadprůměrná úroveň rozumových schopností.. Celkově akcelerovaný psychický vývoj. Typ nadání: aktuálně v popředí zejm. matematické nadání.*

DOPORUČENÍ

Vzhledem k vysoce nadprůměrným rozumovým předpokladům bude Lubomír potřebovat individualizaci ve vzdělávání již v průběhu prvního ročníku. V organizaci výuky proto doporučuji vycházet zejm. z Vyhlášky MŠMT ČR č. 73/2005 Sb. (o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných) a z dalších platných školských předpisů. Vhodnou formou úpravy ve vzdělávání je výuka podle individuálního vzdělávacího plánu /IVP/ v těch předmětech, ve kterých bude Lubomír projevovat znalosti a schopnosti výrazně přesahující úroveň obvyklou u ostatních spolužáků a probíraná látka pro něj nebude dostatečně stimulující /aktuálně se tedy jedná zejm. o matematiku, výhledově může být tato forma úpravy vzdělávání v budoucnu potřebná též v prvouce, příp. pak v naukových předmětech/. Vycházíme zejm. z faktu, že chlapec aktuálně potřebuje pro svůj další rozvoj mnohem více podnětů, než je běžné u vrstevníků.

V rámci IVP klademe z počátku hlavní důraz na obohacování a prohlubování učiva.

Obohacování a prohlubování učiva spočívá v zadávání doplňkových činností a úloh, které vychází z aktuálně probíraného učiva, ale rozvíjejí schopnost přemýšlení, usuzování a práce s informacemi na vyšší úrovni obtížnosti, než u ostatních žáků v ročníku. Žák tak má příležitost seznámit se některými doplňkovými aspekty probírané látky, na které v běžném výkladu nezbývá čas, nebo do něj nemohou být zařazeny, protože by jejich pochopení bylo pro většinu spolužáků příliš obtížné. Pracovat lze metodami *projektového vyučování*, *kritického myšlení*, *výuky s podporou tvořivosti*, jako zdroje informací pro rozšiřování učiva průběžně využíváme encyklopedie, výukové PC programy, internet. Rozšiřující úlohy lze zadávat formou pracovních listů, vyhýbáme se přitom práci s „hotovými“, tj. předem danými jasnými informacemi, vhodná je naopak postupná návaznost, kdy výsledky jednoho úkolu slouží jako vstupní zadání pro úkol následující (např. žák spočítá několik příkladů, výsledná čísla odpovídají stranám v knížce či atlasu, na zadané stránce má např. za úkol vypsát z mapy všechna hlavní města, která mají více či méně než 500 000 obyvatel, názvy těchto měst má pak vepsat do předem připravené křížovky, jejíž tajenkou je – slovně formulované – číslo, které musí dosadit do dalšího výpočtu atd. – podrobnější informace k tvorbě více krokových úloh viz např. *J. Jurášková: Základy pedagogiky nadaných*, s. 95-106). Dále zahrnujeme zajímavé úlohy (číselné řady, úlohy na aplikaci číselných operací, rébusy, bludiště, algebrogramy, apod.) – pro náměty viz např. *V. Fořtík & J. Fořtíková: Nadané dítě a rozvoj jeho schopností*.

Zejm. při dlouhodobém přetrvávání náskoku vůči ostatním spolužákům v matematice lze výhledově zvážit i začlenění akceleračních prvků. Podstatou akcelerace je zahrnování učiva, které je standardně probíráno až ve vyšším ročníku, příp. v pokročilejší části ročníku současného. V oblastech, ve kterých žák již běžnou látku zcela bezpečně ovládá a její další

opakování by mu proto nepřinášelo žádný prospěch umožňujeme pracovat a postupovat rychlejším tempem. Obdobně lze v některých případech i při probírání látky, která je pro něj nová očekávat její rychlé osvojení a zkrácení /příp. i vynechání/ fáze procvičování a upevnění. Obecně je vhodné omezení drilu, rutiny atd. /např. zadání dvojnásobného množství stejného typu příkladů, jako řeší ostatní žáci apod./.

Při individualizaci výuky je potřebné respektovat motivaci chlapce a vycházet z ní- pokud o doplňkové činnosti nebude mít zájem nebo pro něj budou příliš zatěžující, pak k nim nepřistupujeme. Ve větší míře se rovněž snažíme volit i skupinové formy práce (kdy např. v rámci činnosti skupinky dětí může nadaný žák vyřešit nejtěžší část zadaného úkolu, na kterou ostatní dosud nestačí apod./ a příznivě tak působit na sociální začlenění.

Základní literatura k problematice nadaných dětí a jejich rozvoje:

- a) Jana Jurášková: Základy pedagogiky nadaných, IPPP ČR, Praha 2006
- b) Robert Fisher, Učíme děti myslet a učit se, nakl. Portál, Praha 1997
- c) J. Fořtíková & V. Fořtík: Nadané dítě a rozvoj jeho schopností, nakl. Portál, Praha 2007
- c) Jolana Lazníbatová: Nadané dítě, nakl. IRIS, Bratislava 2007
- d) Erika Landau: Odvaha k nadání, nakl. Akropolis, Praha 2007

Náměty ke zpracování IVP:

- e) Tvoříme individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka (kolektiv autorů) – dostupné online na stránkách Výzkumného ústavu pedagogického – www.vuppraha.cz

Materiály, z nichž lze vycházet při prohlubování a obohacování učiva:

- f) Barevné počítání, nakl. Prometheus
- g) Barevná matematika pro prvňáčky / druháky třetáky / čtvrtáky / pátáky – nakl. SPN
- h) H. Mikulenková & J. Molnár: Zajímavá matematika, nakl. Prodos
- i) Některé části z edice „Děsivá věda“ (jako celek je určeno spíše až pro 2. stupeň ZŠ) – nakl. Egmont
- j) M. Tašková: Počítám bez chyb, nakl. Delta Macek
- k) R. Pavelka: Hlavo!am ti hlavu nepoláme, nakl. Levné knihy
- l) D. Sklenářová: Všeználek, nakl. ABM

Další náměty a literaturu nalezneme např. na stránkách:

http://www.talent-nadani.cz/texty/aktuality/tipy/knihy_pro_nadane_deti.html

Kontrolní vyšetření vhodné před ukončením platnosti zprávy, zákonný zástupce/klient se objedná.

Zákonný zástupce/klient byl seznámen se závěry vyšetření a doporučeními, porozuměl jim, byl poučen o nutnosti spolupráce se školou a předání zprávy třídnímu učitelí nebo výchovnému poradci.

Zpráva obsahuje 3 strany. Pro výchovně vzdělávací opatření školy zákonný zástupce/klient předloží originál zprávy, z kterého si škola zhotoví kopii.

Platnost zprávy 2 roky od data vyšetření.

Vyšetřil: